

352/3/2018

Valtiovarainministeriö
Kirjaamo

Viite: Lausuntopyyntö VM115:00/2016, 16.8.2018

Poikkeusoloihin varautumista rahoitusallalla koskevan lainsäädännön tarkistaminen (Varautumisvelvollisuus rahoitusallalla -työryhmän työryhmämuistio)

Huoltovarmuuskeskus on perehtynyt työryhmämuistioon ja toteaa lausuntonaan alla esitetyt seikat. Lausunnossa on otettu huomioon se, että työryhmässä ollut Huoltovarmuuskeskuksen toimitusjohtaja Raimo Luoma on jättänyt työryhmän muistioon täydentävän lausuman.

Huoltovarmuuden kannalta rahoitusalan häiriöttömän toiminnan merkitys on ilmeinen kaikissa niissä toiminnoissa, joilla turvataan yhteiskunnan kriittisiä toimintoja ja kansalaisen toimeentuloa. Turvaaminen tulee tarkastella sekä rahoitusalan sisäisistä että sen hyödyntämiseen liittyvistä näkökulmista. Tällöin esimerkiksi kansalaisten toistuvaisavustusten turvaamisen lisäksi tulee varmistaa myös mahdollisuudet käyttää rahavaroja elintarvikkeiden hankintaan.

Rahoitustoimintaan ja maksuliikenteeseen kohdistuu monenlaisia riskejä, joihin varautumista edistetään sekä kotimaisin säädännöllisin ja vapaaehtoisin että myös eritasoisin kansainvälisin toimenpitein. Joissain tapauksissa Suomessa ollaan lähinnä muualla tuotettujen palvelujen käyttäjinä siten, että palvelujen tuottamisen toimintavarmuuteen ei ole juurikaan vaikuttamismahdollisuuksia. Riskit kohdistuvat liiketoimintaan ja rahoitusmarkkinoiden vakauteen, palveluihin ja niiden tuotantoympäristöihin sekä palvelujen tarvitsemiin infrastruktuurirakenteisiin. Riskejä korostavat vahvat keskinäisriippuvuudet, jotka voivat johtaa häiriöiden leviämiseen kuvattujen elementtien välillä ja sisällä.

Varautumisen kannalta riskejä korostaa hyvin nopeasti tapahtuva ja vaikeasti ennakoitava liiketoiminnallinen, tekninen, palvelujen ja infrastruktuurien muutos.

Huoltovarmuuskeskus näkee tarpeellisenä säännösten täsmentämisen, viranomaisten määräyksenantovallan laajentamisen sekä häiriötilanteiden yhteistyöryhmän perustamisen.

Riskien arvioinnin ja niiden pienentämisen sen sijaan tulee perustua jatkuvaan ja laaja-alaiseen alan yritysten sekä viranomaisten yhteistoimin tehtyyn työhön. Arvioinnissa on otettava huomioon nopea tekninen, regulatiivinen ja palvelujen kehitys, infrastruktuurien toimintavarmuus sekä varautumisen kustannustehokkuuden tasapainottaminen ja kustannusten kohdentuminen. Muutostekijät luovat joissain tapauksissa uusia riskejä, joissain tapauksissa niillä voidaan kasvattaa resilienssiä ja vähentää riskejä.

Nopeasti muuttuvassa toimintaympäristössä korostuu alan toimijoiden vapaaehtoinen yhteistyö ja säädännön sekä viranomaisohjauksen tulee rajoittua vain välttämättömpiin reunaehtoihin ja rajoituksiin.

Muuttuvaa toimintaympäristöä tulee varmistaa sen toimivuuden ehdoilla ja niissä tekijöissä, jotka tukevat sen häiriötöntä toimintaa ja häiriöistä toipumista. Esimerkiksi kansainvälisten tietoliikennesyhteyksien varmistaminen on keskeistä kaikkien, myös kotimaan sisäisten, rahoitusalan palvelujen häiriöttömälle toimivuudelle. Ennen pyrkimyksiä yksittäisen toiminnon toteuttamiseen tai palauttamiseen Suomeen, tulee kokonaisuus arvioida kattavasti riskien ja niiden pienentämisen sekä pitkäjänteisesti kestävästä taloudellisista näkökulmista.

Huoltovarmuuskeskus